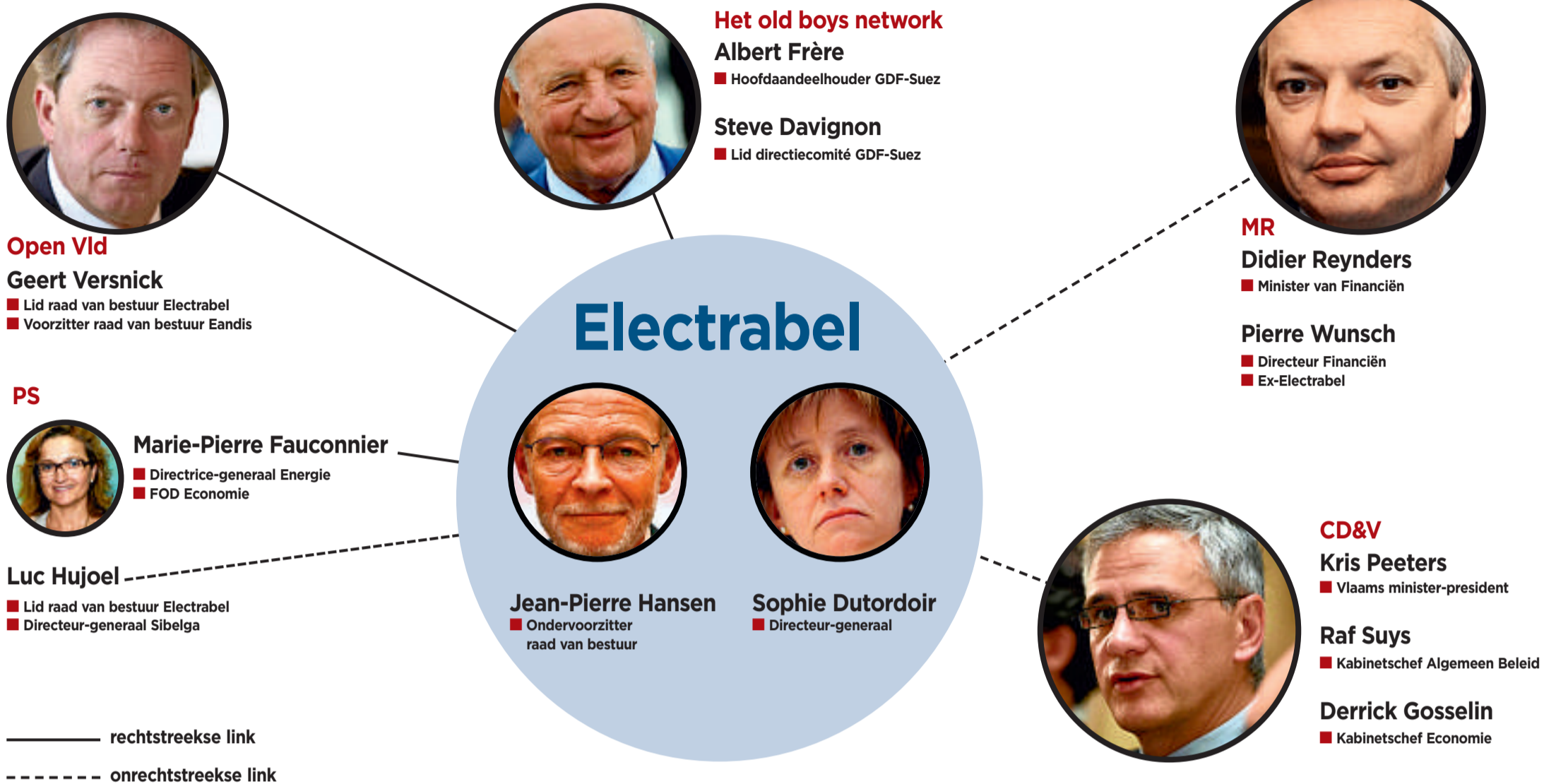

Op wie kan het machtige energiebedrijf rekenen in de Wetstraat?

De politieke liaisons van Electrabel

Electrabel komt volgens energieregulator Creg al jaren weg met een eerder beperkte heffing op de extra winst die het bedrijf maakt dankzij de afgeschreven kerncentrales. Het toont volgens critici vooral aan dat de banden met de politiek allerminst doorgeknipt zijn. Maar wie zijn de mensen in de Wetstraat op wie het machtige nutsbedrijf kan rekenen?

DOOR THOMAS MELS

BRUSSEL • Electrabel staat niet alleen bekend als de grootste en meest efficiënte lobbyist in het parlement, verschillende strategische posten in de administratie en op ministeriële kabinetten worden ingevuld door ex-werknemers of getrouwen.

De 'bekentenis' van Electrabel dat het inderdaad winst maakt met de verkoop van elektriciteit uit afgeschreven Belgische kerncentrales, heeft de discussie over de heffing die op die onrechtmatige winst betaald moet worden weer volop doen oplaaien. Volgens topvrouw Sophie Dutordoir ging het in 2007 om een winst van 652 miljoen euro, energieregulator Creg blijft echter vasthouden aan een bedrag tussen 1,75 en 2,28 miljard euro. Alleszins lijkt het energiebedrijf er met een jaarlijkse nucleaire heffing van om en bij de 230 miljoen euro eerder goedkoop vanaf te komen. Dat is volgens critici dan weer te danken aan

de bevoorrechte positie die het bedrijf inneemt in de Belgische machtskamers. Electrabel mag dan al geruime tijd geen overheidsbedrijf meer zijn, de link met de politiek is er nog steeds, zij het minder zichtbaar dan voorheen.

Wie het organogram van het Frans-Belgische nutsbedrijf bekijkt, ziet dat er inderdaad nog maar één echte politicus in de raad van bestuur zetelt. Die eer is weggelegd voor Open Vld'er Geert Versnick, tevens voorzitter van de Vlaamse distributienetbeheerder Eandis, waarin Electrabel nog steeds voor 33 procent aandeelhouder is. Voor het overige heeft Electrabel zich onder druk van Europa steeds meer 'ontvlochten' uit het beheer en de uitbating van de gas- en elektriciteitsnetwerken in ons land. Toch zorgt de onderneming ervoor dat het op verschillende strategische posten een aanspreekpunt heeft. Wie de cv's van de politieke *decision makers* napluist, stoot meer dan sporadisch op een link met Electrabel of

moederbedrijf GDF-Suez.

Dat geldt alvast voor een van de kabinetschefs van vicepremier Didier Reynders (MR). Pierre Wunsch werd in september 2008 aangesteld als directeur van de beleidscel Financiën, maar was de jaren voordien aan de slag bij Suez Energy International en Electrabel. Dat Suez-topman Jean-Pierre Hansen Wunsch vorig jaar afloste als afgevaardigde van de regering in de raad van bestuur van KBC is een ander bewijs van de nauwe banden tussen Electrabel en het kabinet-Reynders.

Electrabel mag dan al geen overheidsbedrijf meer zijn, de link met de politiek is er nog, zij het minder zichtbaar

Naast een link met MR, verliest Electrabel uiteraard ook de connectie met de PS niet uit het oog. Daarvoor kan het bedrijf onder andere rekenen op bestuurslid Luc Hujoel, de van een PS-etiket voorziene directeur-generaal van de Brusselse intercommunale Sibelga. Maar naar verluidt krijgt Electrabel nog meer PS-steun in de persoon van Marie-Pierre Fauconnier, de directrice-generaal van het strategische departement Energie bij de FOD Economie.

Fauconnier heeft door haar verleden bij hoogspanningsnetbeheerder Elia een 'Suez'-stempel en wordt in overheidsmiddelen wel eens oneerbiedig omschreven als "de boodschapper van Electrabel". "Zij schrijft de teksten zoals men die in de Troonstraat (waar de hoofdzetel van Electrabel gevestigd is, TM) wil lezen", aldus een ingewijde. Fauconnier ligt overigens onder vuur omdat ze tegelijk voorzitter is van Brugel, de Brusselse energieregulator.

Aan Vlaamse kant richt Electrabel zich sinds jaar en dag vooral op de christendemocraten. Via de talrijke CD&V-burgmeesters die in de talrijke intercommunales zetelden, had Electrabel immers jarenlang rechtstreeks toegang tot de lokale besturen. Maar ook nu blijft de CD&V een 'bevoorrechte partner'. Zo valt in dat kader meermaals de naam van Raf Suys, kabinetschef algemeen beleid van Vlaams minister-president Kris Peeters (CD&V). Suys staat bekend om zijn erg uitgebreide netwerk en zetelt onder meer in de raad van bestuur van het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK), dat nog steeds gedeeltelijk gespijsd wordt met onderzoeksgelden van Electrabel. Het nutsbedrijf heeft overigens ook een eigen pionnetje op het kabinet-Peeters: Derrick Gosselin gaf in 2009 zijn job bij GDF-Suez op om er kabinetschef Economie te worden. Of zoals een insider het verwoordt: "Beter kan je niet zitten".

Naast de strategische posities op de kabinetten en in de administratie, staat

Electrabel ook bekend als de meesterlobbyist in het parlement. "Geen enkel andere bedrijf volgt zo nauwgezet het wetgevend werk dat daar verricht wordt", aldus een voormalig Kamerlid. In dat kader is het energiebedrijf ook een gulle schenker van vipuitnodigingen voor allerhande evenementen, van Waregem Koerse tot diverse voetbalmatches. "Daar worden heel wat zaakjes beklonken."

De old boys

Maar als het er echt toe doet, kan het bedrijf altijd rekenen op het 'old boys network' van mensen als hoofdaandeelhouder Albert Frère en Etienne Davignon, die in het directiecomité van GDF-Suez zetelt. Het was trouwens Davignon die Suez destijds kon overhalen om na het failliet van Sabena mee te investeren in de oprichting van SN Brussels Airlines. Een geste waar de Belgische regering de maanden en jaren nadien gretig werd aan herinnerd wanneer er onderhandeld moest worden. Maar het ultieme drukkingsmiddel dat het bedrijf momenteel zou gebruiken is het dreigement om de hoofdzetel naar Parijs te verhuizen. Daardoor zou ons land in en klap meer dan duizend hooggekwalificeerde jobs zien verdwijnen. "De druk vanuit Parijs op topvrouw Sophie Dutordoir is dus enorm", zegt een ingewijde. "Als ze de nucleaire heffing niet binnen de perken kan houden, kan ze het schudden."

Nederlandse psychiater zet handleiding voor euthanasie met helium online

BRUSSEL • De Nederlandse psychiater BoudeWIJN Chabot heeft op zijn website een handleiding gepubliceerd voor 'zelfeuthanasie' door middel van helium. Snel, pijnloos en met een middel dat vrij verkrijgbaar is in de handel. Belgische specialisten hebben twijfels bij zijn methode. 'Wat als het misloopt?'

DOOR SOFIE VANLOMMEL

De heliummethode is niet nieuw, sinds de jaren negentig wordt zelfdoding door het inademen van helium toegepast in de Verenigde Staten en in Australië. "Onderzoek daar heeft uitgewezen dat helium leidt tot een snelle en pijnloze dood, net zoals bij euthanasie", zegt Chabot. In zijn handleiding legt de gepensioneerde psychiater die zich 'onderzoeker in zelfeuthanasie' noemt, stap voor stap uit hoe je met behulp

van een heliumcilinder, een buigzame slang en een plastic zakje eigen levenseinde regisseert.

Heliumgas dat ontsnapt is ongevaarlijk voor omstanders, het is geurloos en niet explosief. Iemand verliest het bewustzijn een minuut nadat de zak gevuld met helium over het hoofd is geplaatst. Het hart klopt dan nog meer dan vijf minuten, de ademhaling wordt onregelmatig en er kunnen onwillekeurige bewegingen optreden. Die kunnen akelig zijn voor omstanders, schrijft Chabot. Een ander nadeel is dat de plastic zak oogcontact bemoeilijkt. Het duurt ongeveer een kwartier voor hart en longen helemaal gestopt zijn.

In een eerder verschenen boek *Uitweg* beschrijft Chabot twee andere 'autonome' methodes: het innemen van een overdosis medicijnen of bewust stoppen met eten en drinken. Volgens cijfers van Chabot pasten zo'n 3.700 mensen die technieken al toe. De heliummethode is "een aanvulling", zegt

hij, die aangewezen is voor mensen die niet aan dodelijke medicijnen kunnen komen, die een snellere dood wensen dan met medicijnen mogelijk is of geen pillen kunnen doorslikken. "In Nederland worden

PSYCHIATER BOUDEWIJN CHABOT: Ik verschaf mensen die geen euthanasie krijgen informatie over een humane uitweg

veel euthanasieaanvragen afgewezen omdat het te vroeg zou zijn of omdat mensen niet voldoen aan de voorwaarden", zegt Chabot. "Zelfdoding is niet verboden, en sommige mensen grijpen naar vreselijke middelen zoals de trein of het touw." Zijn

methodes leiden volgens Chabot niet tot impulsbeslissingen. "Ik heb er alle begrip voor dat dokters weigeren om met de doodspuit langs te gaan bij mensen die niet ziek zijn maar die wel eenzaam vanachter de sanseveria uitkijken naar de dood. Of bij psychiatrische patiënten die tussen de heldere momenten verglijden in psychoses. Die mensen verschaft ik informatie over een humane uitweg".

Niet waterdicht

"Wat als het misloopt?", vraagt LEIF-arts Wim Distelmans (VUB) zich af. "Ik heb alle respect voor mensen die zelf met het leven willen stoppen en die niet aan hun trekken komen. Maar deze methodes zijn niet waterdicht, met het risico dat je er een hersenletsel aan overhoudt. Wat als iemand te hulp schiet als het mis dreigt te lopen? Heb je dan hulp geboden bij zelfdoding, een niet-strafbaar feit, of heb je net schuldig ver-

Levensgevaarlijk lachgas

Helium is een kleur- en geurloos edelgas, dat beter bekend is als lachgas. Het maakte onlangs zijn rentree in de Nederlandse verloskamers als aangename pijnstillers. Oorspronkelijk werd helium gebruikt als narcosemiddel, tegenwoordig vind je het voornamelijk terug in de voedingsindustrie. Op feestjes worden ballonnen met helium soms aangeboden als partydrug. Bij het inademen van helium via een ballon wordt de gebruiker ij in het hoofd. (svl)

zuim gepleegd? Chabot denkt terecht na over een maatschappelijke problematiek: welke oplossing is er voor mensen die vinden dat hun leven 'op' is, maar die niet in aanmerking komen voor euthanasie? Maar ik vrees dat hij geen antwoord geeft en het probleem gewoon verplaatst."